

symposium

bodem breed

digitaal

Ondergrond en Omgevingswet

Resultaten van 'Samen de diepte in'
en 'Bodembeheer van de toekomst'

11 februari 2021

Bodembeheer
van de ***Toekomst***

Samen de diepte in
bodem & ondergrond in de Omgevingswet

Welkom!

Samen de diepte in

bodem & ondergrond in de Omgevingswet

Bodembeheer
van de ***Toekomst***

Inhoud

- [Spelregels online werksessie](#) (door Marilou Das)
- [Samen de Diepte in](#) (door Marco Vergeer)
- [Bodembeheer van de Toekomst](#) (door Martijn Mekking)
- [Aanvullingsspoor bodem](#) (door Marion Sibeijn)
- [Implementatie Bodembeheer vd Toekomst](#) (door Raymond Sonneveldt)
- Afronding

Spelregels voor vandaag

Presentaties

Interactief

Opmerkingen of vragen kunnen via **chat**, waar mogelijk beantwoorden we deze in de sessie. Anders nemen we ze mee. Benoem duidelijk aan wie je de vraag stelt of onderwerp.

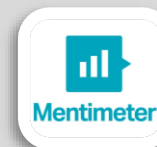
Zet je **microfoon uit** tijdens de presentatie

Zet **camera uit** bij slechte verbinding

Hou je **telefoon** klaar (mentimeter).

Surf naar **menti.com** en vul de **87 38 94 0** in

Special wordt **opgenomen** en mogelijk later (deels) gepubliceerd

Project 'Samen de diepte in'

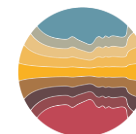

Doel: lokale overheden activeren om aan de slag te gaan met bodem & ondergrond in de Omgevingswet.

Aanpak: DOEN-LEREN-OPSCHALEN!

UITVOERINGSPROGRAMMA

BODEM & ONDERGROND

Samen de diepte in

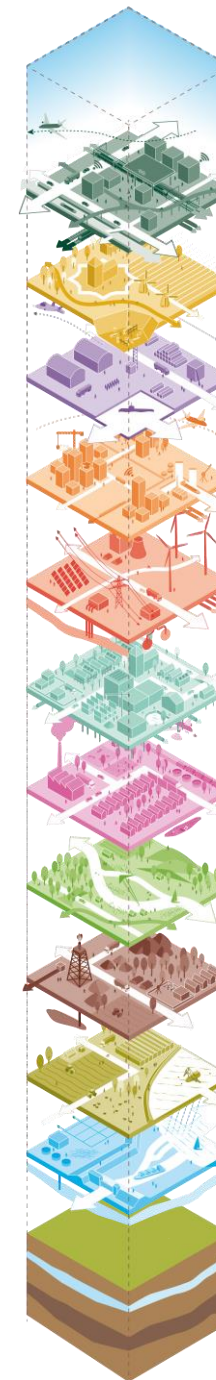
bodem & ondergrond in de Omgevingswet

Filosofie van de Omgevingswet

“Beschermen & benutten van de fysieke leefomgeving”

- Integraliteit (verbinden aan andere opgaven)
- Benutten (voor opgaven/doelstellingen)
- Beschermen (van bodemkwaliteiten)

“Houdt rekening met samenhang van relevante onderdelen/aspecten binnen de fysieke leefomgeving en daarbij rechtstreeks betrokken belangen”

Bereikbaarheid

Cultuur & Erfgoed

Defensie & Veiligheid

Economische ontwikkeling

Energietransitie

Gebouwde Omgeving

Gezondheid & Veiligheid

Natuur & Landschap

Natuurlijke hulpbronnen

Voedsel & Landbouw

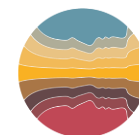
Water

Bodem & Ondergrond

Andere werkwijze

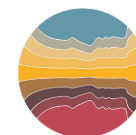

- (meer) integraal werken;
- (meer) gebiedsgericht werken;
- (meer) werken in regionaal samenwerkingsverband;
- (meer) werken met de omgeving / samenleving
- lokale besluitvorming

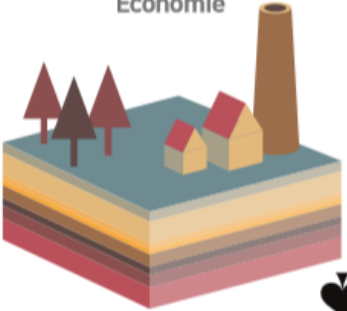
Huiswerk klaar?

- Gebaseerd op ervaringen en geleerde lessen in de 6 regio's
- Huiswerk = breed (inhoud, organisatie, samenwerking, informatie)
- Alle kaarten moeten gespeeld worden!
- Let op de troefkleur (boer en 9 worden dominant)
 - Uitvoeringplan Regionale Energie Strategie in de krant
 - Oeps! PFAS / Bodemdaling / Verdroging/ Lood

A **GEBIED KENNEN**

Bodem(opbouw)
Cultuur
Economie

A

10 **STRATEGIE & PLAN**

Doelen
Imago 'bodem'
Argumenten
Eigenschap

10

K **NETWERK OP ORDE**

Intern & extern
Ambtelijk
Bestuurlijk

K

Q **MIDDELEN BESCHIKBAAR**

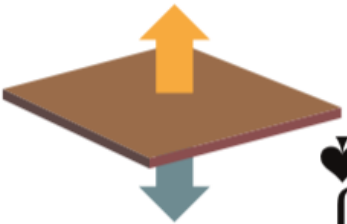
Geld
Capaciteit
Kennis
Instrumenten

Q

J **OPGAVEN IN BEELD**

Energie
Voedsel
(Drink)water
Landbouw
Grondstoffen
Ruimte

J

9 **BODEM IN BEELD**

Data op orde
Bodeminfosysteem
Warme overdracht
Visualisatie

9

8 **ORGANISATIE & SAMENWERKING**

Taakverdeling
Bevoegdheden
Vertrouwen

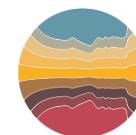
8

7 **PERSONELE INVULLING & COMPETENTIES**

Verbinden
Ontwikkelen
Groeien

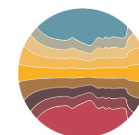
7

- Welke opgaven vanuit de Omgevingsvisie raken de ondergrond?
- Wat is de rol van de bodem in deze opgaven?
- Welke opgaven / plichten spelen er specifiek vanuit de ondergrond, waar ik iets mee moet in mijn beleid (visie / programma)?
- Hoe raakt dit mijn dagelijks werk?

Jack of Boer

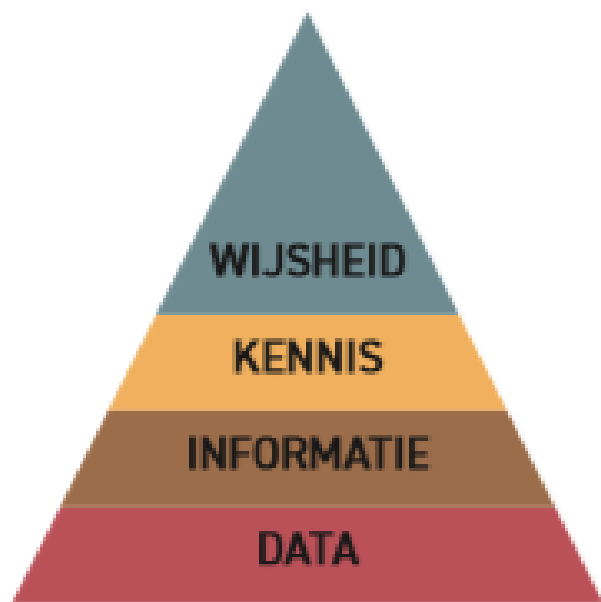

Samen de diepte in
bodem & ondergrond in de Omgevingswet

9
♠

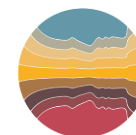
BODEM IN BEELD

Data op orde
Bodeminfosysteem
Warme overdracht
Visualisatie

♥
6

- In hoeverre kennen we de eigenschappen van de ondergrond in een gebied?
- Is de data op orde?
- Kunnen we op basis van de data de juiste informatie destilleren en kennis genereren?
- Welke data ontbreekt en wie moeten we inschakelen om het gat op te vullen?
- Hoe ontsluiten we de data?
- Hoe maken we de ondergrond inzichtelijk?

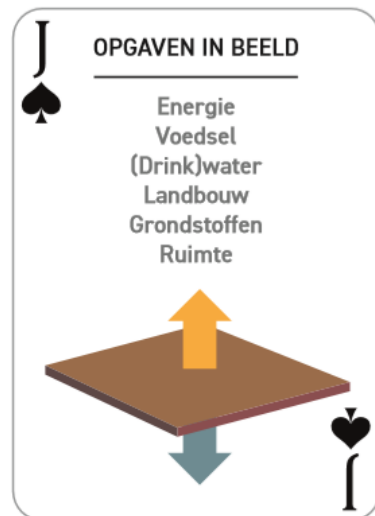

Samen de diepte in
bodem & ondergrond in de Omgevingswet

Crisismanagement: de troefkleur verandert, en dan?

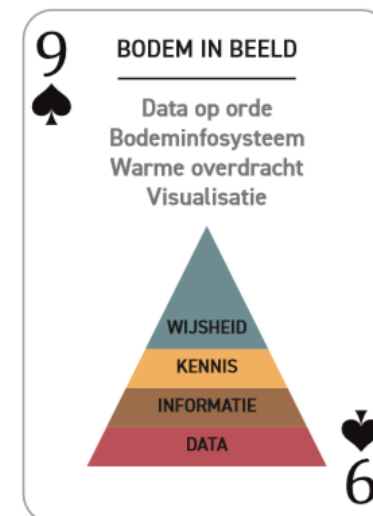
- Opgaven:

- Energie
- Klimaat
- Circulariteit
- Woningbouw
- Landbouw
- Ondergrondse infrastructuur
- Vergroenen

- Bodem:

- Lood
- PFAS
- Biodiversiteit
- Vermesting
- Bodemdaling
- Zeer Zorgwekkende Stoffen
- Verdroging / wateroverlast

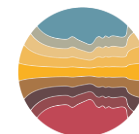
Samen de diepte in

bodem & ondergrond in de Omgevingswet

- Wat is kenmerkend voor het gebied?
- Welke kwaliteiten kent de ondergrond?
- Hoe wordt het gebied nu gebruikt?
- Wat is de samenhang (op systeemniveau) met andere gebieden?
- Welke cultuurhistorische evolutie ligt ten grondslag aan het gebied?
- Welke economische drijfveren heersen er in het gebied?

AAS

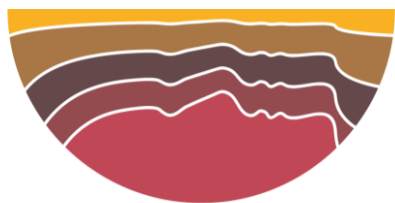

Samen de diepte in
bodem & ondergrond in de Omgevingswet

Werken van bovenaf
Thema's uit de Omgevingsvisie
(maatschappelijke opgaven)
(filosofie Omgevingswet)

VERBINDEN MET

Werken van onderop
'Bodem huiswerk klaar'

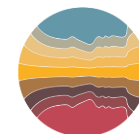
Samen de diepte in
bodem & ondergrond in de Omgevingswet

Stel jezelf de volgende vragen (voor gemeenten)

- Welk huiswerk heb ik al klaar, en welk huiswerk moet ik nog maken?
- Per kaart: (onderwerp) wat is al bekend/geregeld, waar liggen de leemten ?
- Willen we deze leemten opvullen: wat zijn de voor- en nadelen daarvan ?
- Wie heb ik daarvoor nodig ?
- Welke acties ga ik ondernemen (korte termijn en middellange termijn) ?

Speel online in rooms met Mural

Samen de diepte in
bodem & ondergrond in de Omgevingswet

Casus 1: Ontwikkeling wijk Hengelo

Hoe halen we deze wijk van het gas af?

Minst belangrijk Welke kaart? Meest belangrijk

A

DEBID RUMEN

Debid Rumen

V

10

STADTSTUUR & PLAN

Stadstuur & Plan

OT

K

WISAPPEL OP DEEL

Wissappeel op deel

N

Q

MOEDEREN BEHOEVEN

Moederen behoeven

Q

J

OPROEPEN IN DEEL

Opwerpen in deel

I

9

DEBID RUMEN

Debid Rumen

6

8

DEBID RUMEN

Debid Rumen

8

7

STADTSTUUR & PLAN

Stadstuur & Plan

Z

Casus 2: Ontwikkeling stationsgebied Leiden

hoe gaan we om met boven- en ondergrondse randvoorwaarden bij zo'n stedelijk transformatie, denk bijvoorbeeld aan bodemverontreiniging, kabels- en leidingen, geluidhinder en luchtkwaliteit

Minst belangrijk Welke kaart? Meest belangrijk

A

DEBID RUMEN

Debid Rumen

V

10

STADTSTUUR & PLAN

Stadstuur & Plan

OT

K

WISAPPEL OP DEEL

Wissappeel op deel

N

Q

MOEDEREN BEHOEVEN

Moederen behoeven

Q

J

OPROEPEN IN DEEL

Opwerpen in deel

I

9

DEBID RUMEN

Debid Rumen

6

8

DEBID RUMEN

Debid Rumen

8

7

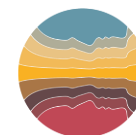
STADTSTUUR & PLAN

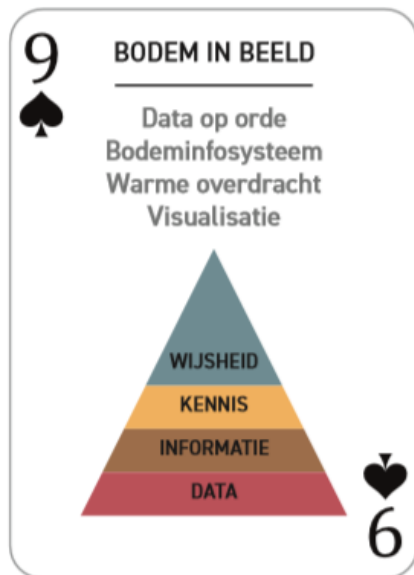
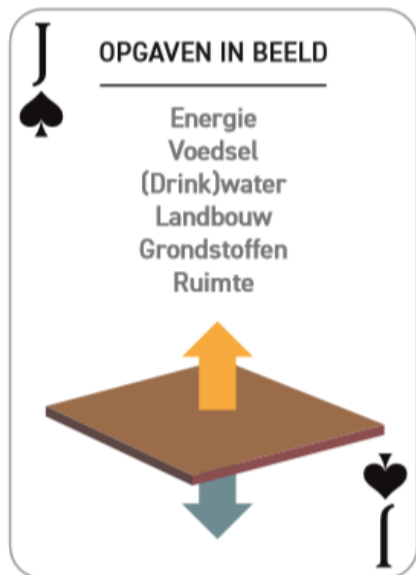
Stadstuur & Plan

Z

Kijk op www.samendediepte.nl

- Daar vind je per kaart informatie over:
 - Waarom speel je deze kaart
 - Hoe speel je deze kaart
 - Hulpmiddelen en bronnen
 - Producten
 - Geleerde lessen uit de regio's

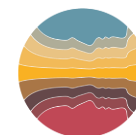

Ga naar menti.com
Code: **87 38 94 0**

Welke kaart speel je
het vaakst in je werk?

Met welk huiswerk
zie je jezelf de
komende tijd aan de
slag gaan?

Samen de diepte in
bodem & ondergrond in de Omgevingswet

Bodembeheer van de *Toekomst*

Wat is het?
Wat gebeurt er al?

Wat doen we in deze sessie?

1. Introductie van het programma (Martijn Mekking, TAUW)
2. Focus: bouwsteen Aanvullingsspoor bodem (Marion Sibeijn, ODNZKG)
3. Implementatie bij gemeenten (Raymond Sonneveldt, ODMWB)

Bodembeheer van de toekomst is ...

‘Versterken van de uitvoeringskracht van gemeenten door het bieden van bouwstenen en praktijkimplementatie, gericht op het implementeren van bodemregels in gemeentelijke omgevingsplannen.’

- Informatie en voorbeeldregels voor het omgevingsplan
- 10 onderwerpen (“bouwstenen”)
- Bodem & ondergrond
- Hulp aan gemeenten bij implementatie ervan

Bodem+

Home Actueel **Onderwerpen** Opgaven Aanvragen RWS Leefomgeving Bibliotheek Helpdesk Zoeken

Home > Onderwerpen > Wet- en regelgeving > Omgevingswet > Programma Bodembeheer van de Toekomst helpt gemeenten bij omgevingsplan >

Programma Bodembeheer van de Toekomst helpt gemeenten bij omgevingsplan

Een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving. Het is één van de belangrijkste uitgangspunten van de Omgevingswet. Als het om het beheer van de bodem gaat, staan gemeenten daarbij voor een extra grote uitdaging. Een nieuwe rol- en taakverdeling maakt de regels in het omgevingsplan en onderlinge samenwerking belangrijker. Het programma Bodembeheer van de Toekomst ondersteunt gemeenten bij de aanpak van het bodembeheer. 'Gemeenten hebben grote behoefte aan voorbeeldregels voor bodembeheer.'

Nicole Hardon, lid van het kernteam programma Bodembeheer van de Toekomst

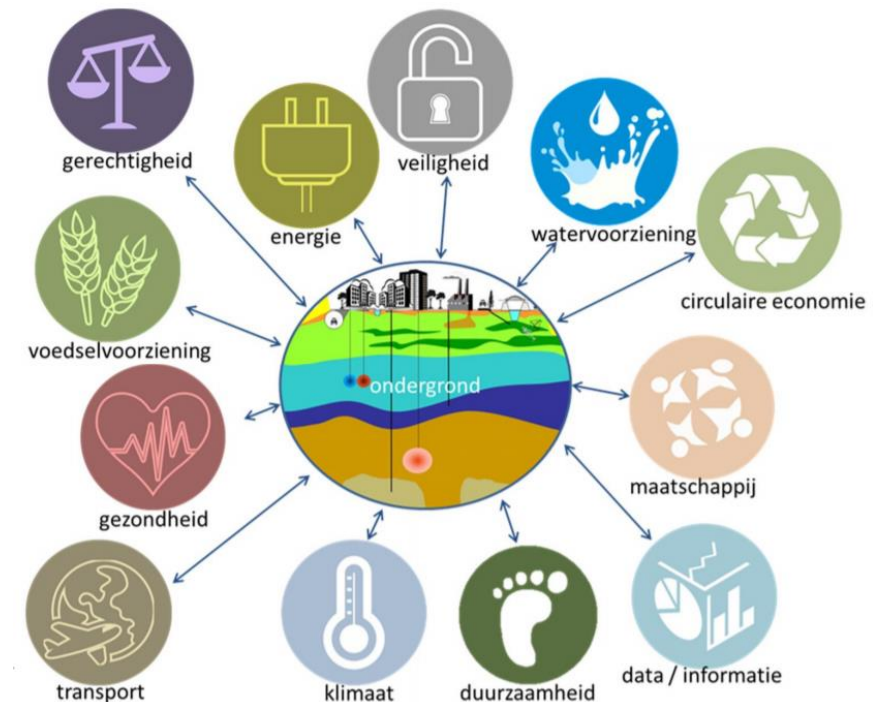
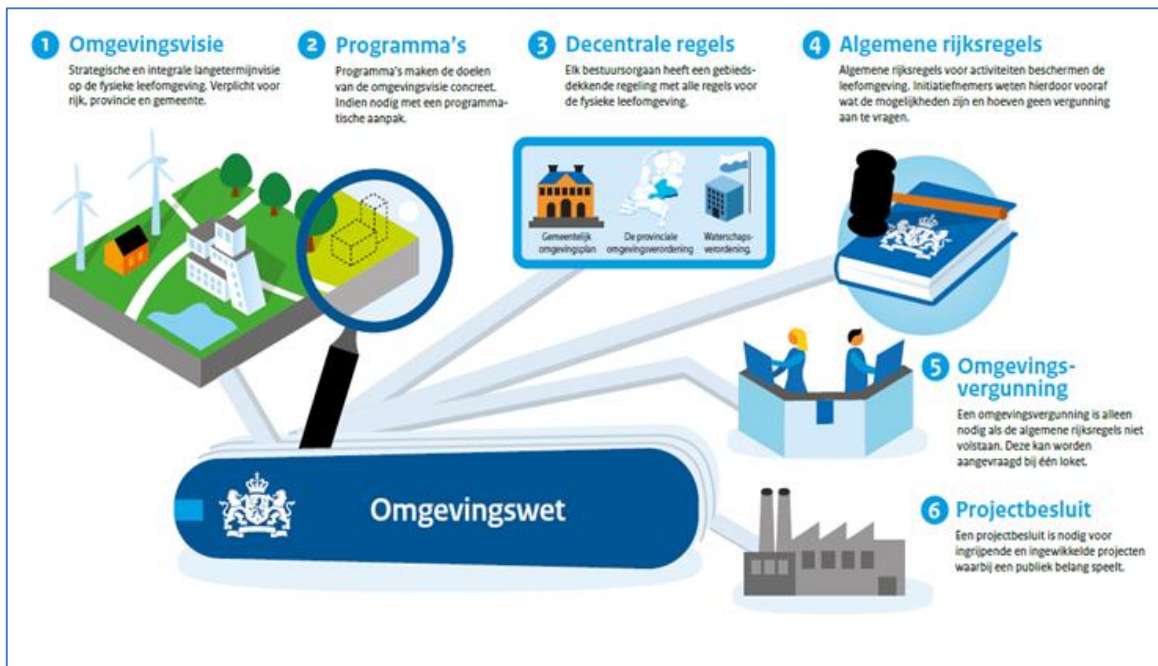
Als de Omgevingswet in werking treedt, krijgt het omgevingsplan een centrale rol bij het bodembeheer. Voor een groot aantal gemeenten betekent dit een nieuwe taak. Maar de gemeente krijgt ook meer ruimte om in te spelen op de maatschappelijke opgaven en de ruimtelijke dimensie daarvan in de ondergrond. Met het omgevingsplan kan de gemeente hier regels voor opstellen.

Bodembeheer
van de **Toekomst**

'Bodem is altijd een vrij sectorale niche geweest,' vertelt [Nicole Hardon](#), adviseur Rijkswaterstaat en lid van het kernteam van het programma [Bodembeheer van de Toekomst](#). 'Bodem is een specialistisch vakgebied, dat niet eerder is meegenomen in de zogenoemde staalkaarten. Die staalkaarten geven voorbeelduitwerkingen voor de regels in het omgevingsplan. Met het programma Bodembeheer van de Toekomst gaan we deze themagerichte

Vraag / behoefte / aanleiding

- De Omgevingswet komt eraan, plannen moeten worden gemaakt
- Bodem en ondergrond zijn integraal onderdeel van de leefomgeving
- Er gaan taken en rollen bodem en ondergrond naar gemeenten
- Gemeenten zeggen hulp nodig te hebben: **kennis en ondersteuning**

Uitvoerende teams

- Opdrachtgever: convenantspartijen, Bodem+
- Uitvoering: 2 consortia samengevoegd, publiek-private samenwerking
 - TAUW, Witteveen+Bos, Royal HaskoningDHV, zelfstandigen, deskundigen van overheid
 - Organisatie: kernteam + uitvoeringsteams
 - Programmamanager Gerd de Kruif
- Gebruikers: alle gemeenten, omgevingsdiensten

Programma in fases

- Programmamanagement, in contact met omgeving
- Fase 1 (tot medio 2020): opzetten programma, aanpak ontwikkelen, werken aan eerste producten
- Fase 2 (tot medio 2021): 10 bouwstenen uitwerken, uniformiteit
- Fase 3 (tot oktober 2021): hulp bij implementatie in de praktijk, leren van elkaar
- Delen van resultaten
 - www.samendedieptein.nl/bodembeheer-van-de-toekomst/
 - Nieuwsbrieven
 - Bijeenkomsten, presentaties

Onderwerpen in uitvoering

Aanvullingsspoor

In deze bouwsteen staan de regels uit de Aanvullingswet bodem, het Aanvullingsbesluit bodem, en de Aanvullingsregeling bodem Omgevingswet centraal.

[Lees meer](#)

Grondwater

Grondwater stroomt onder onze voeten door, zonder zich te houden aan gemeentegrenzen, provinciegrenzen, landsgrenzen, wetten of beleid.

[Lees meer](#)

Voedselbossen

Het doel van deze bouwsteen is om ondersteuning te bieden bij het stellen van regels door gemeenten in het Omgevingsplan.

[Lees meer](#)

Stortplaatsen

In een stortplaats vinden processen plaats zoals zetting/klink, biologische processen, infiltratie van regenwater, uitlogen/oplossen. Die processen kunnen leiden tot grondwaterverontreiniging.

Toepasbare Regels

De beschikbaarheid van goede data, krachtige informatie en gedegen kennis van het natuurlijke systeem zijn cruciaal in strategische en operationele besluiten over het beheer van bodem, grondwater

Bodemenergie

Het doel van de bouwsteen bodemenergie is concrete invulling bieden bij het stellen van regels voor bodemenergiesystemen en opslag van warmte en koude in de ondergrond (tot 500 m-mv) door

Extra onderwerpen

- Keuzeproces: enquête brede doelgroep (68), selectie, besluit

7. Zeer Zorgwekkende Stoffen
8. Klimaatadaptatie
9. Toedeling ondergrondse functies
10. Vitale bodems

- Er is ook interesse in:
 - Omgang met bodemverontreiniging
 - Aanleg kabels en leidingen
 - Relatie met warmteplannen
 - Bodemvruchtbaarheid, koolstof vastlegging
 - Biodiversiteit
 - NGE
 - Japanse duizendknoop

Producten in een bouwsteen

- **Leidraad:** hulpmiddel bij goede afwegingen
- **Juridische kaders (frame):** overzicht van bestaande regelgeving
- **Informatieblad en/of Q&A:** informatie bij het onderwerp
- **Voorbeeldregels (staalkaart):** per gebied, activiteit, ambitie
- **Activiteiten door uitvoeringsteams**
 - Werkplan
 - Werksessies met deskundigen en netwerk
 - Juridisch uitzoekwerk
 - Evt. pilots, praktijktoetsen

Voorbeelden uit fase 1

- Leidraad
- Juridische frames
 - Bouwsteen Aanvullingsspoor
 - Bouwsteen Bodemenergie
- Voorbeeldregels (staalkaart)
 - Bouwsteen Aanvullingsspoor
- Informatiebladen, Q&A
- Website, nieuwsbrieven

Bodembeheer van de Toekomst

Leidraad uitwerking van bouwsteen activiteiten: Van visie naar regels

Deze leidraad biedt het projectteam van Bodembeheer van de Toekomst houvast bij de analyse en uitwerking van de verschillende bouwstenen die binnen het project Bodembeheer van Toekomst worden gemaakt. De leidraad helpt om op een uniforme manier de bouwstenen te analyseren en uit te werken. Hierbij is gebruik gemaakt van reeds bestaand materiaal (uit eerdere staalkaarten), het [VNG stappenplan ontwerp vragen](#), omgevingsplan en de systematiek en maatschappelijke doelstelling van de Omgevingswet.

Voorbeeld: bouwsteen Bodemenergie

Wat is er al opgeleverd (op de website)?	Waar wordt aan gewerkt?
Juridische frames • Gesloten systemen Informatiebladen • sturen op bodemenergie (hierin is beschreven hoe de bestaande bodemenergieplannen en interferentiegebieden in het omgevingsplan worden verwerkt)	Een leidraad bodemenergie voor het afwegen van belangen en juridisch verantwoord van regelgeving in het omgevingsplan. In de leidraad worden de stappen gezet om van een omgevingsvisie tot een omgevingsplan met daarin concrete regels voor bodemenergiesystemen te komen. Juridische frames • Open bodemenergiesystemen; Informatiebladen met achtergrondinformatie over: • Sturen op bodemenergie. Hierin is beschreven hoe de bestaande bodemenergieplannen en interferentiegebieden in het omgevingsplan worden verwerkt. • Samenloop van milieubelastende activiteiten. In dit informatieblad is beschreven hoe de procedure verloopt als er één vergunning wordt aangevraagd voor meerdere milieubelastende activiteiten, bv. het aanleggen van een bodemenergiesysteem en saneren. • Registratie en DSO (kenbaarheid). Hier wordt de relatie met het digitale stelsel van de BRO en DSO met de WKO tool en het LGR behandeld. • Warmteplan. In dit informatieblad wordt de relatie van het warmteplan met het omgevingsplan beschreven. Er wordt een link gelegd met restwarmte. Vraag en antwoord • Overgangsrecht. • Vragen en antwoorden die opkomen tijdens de behandeling van deze bouwsteen worden zo goed als mogelijk beantwoord en op de website van 'Samen de diepte in/Bodembeheer van de Toekomst' geplaatst. Voorbeeldregels. Aan de hand van enkele praktijkvoorbeelden worden voorbeeldregels opgesteld die zouden kunnen worden opgenomen in het omgevingsplan.

Vragen over nieuwe bouwstenen

1. Zeer Zorgwekkende Stoffen
2. Klimaatadaptatie
3. Toedeling ondergrondse functies
4. Vitale bodems

Ga naar menti.com
Code: **87 38 94 0**

Vragen per bouwsteen (gebruik nummer voor onderwerp)

- *Welke vragen en aanbevelingen wil je ons meegeven? Wat is er al en beveel je ons aan te gebruiken? Bijv. praktijksituatie, experiment, ...*

Bouwsteen Aanvullingsspoor bodem

- Welke producten zijn of worden gemaakt in deze bouwsteen?
- Aanvullingsspoor bodem Omgevingswet – hoofdlijnen
- Inzoomen omgevingsplan – van tijdelijk naar nieuw deel
- Tips voor de voorbereiding
- Transitie nota bodembeheer

<https://www.samendediepte.nl/bodembeheer-van-de-toekomst/bouwsteen-aanvullingsspoor/>

Juridische frames per activiteit

- Links naar artikelen Aanvullingsbesluit bodem (+ toelichting)
- Instructieregels omgevingsplan (Bkl), algemene regels (Bal) en bruidsschatregels omgevingsplan (Invoeringsbesluit)
- Lokale afwegingsruimte en (on)mogelijkheden voor maatwerk
- Bruidsschat: behouden, aanpassen of schrappen?

<https://www.samendediepte.nl/bodembeheer-van-de-toekomst/bouwsteen-aanvullingsspoor/>

Graven in bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit

Overzicht lokale afwegingsruimte

Onderwerp	Geen afwegingsruimte	Afwegingsruimte		
1. Welke instructieregels gelden er o.g.v. het Besluit kwaliteit leefomgeving en de omgevingsverordening voor het omgevingsplan?				
	In acht nemen	Rekening houden met	Afwijken binnen bandbreedte	
Besluit kwaliteit leefomgeving				
Omgevingsverordening				
Eventuele instructieregels voor de activiteit graven - bijvoorbeeld bij graven beneden grondwaterniveau ter voorkoming van ongewenste verspreiding van een grondwaterverontreiniging.	Afhankelijk van instructieregel*	Afhankelijk van instructieregel*	Afhankelijk van instructieregel*	
	* Eventueel in combinatie met voorbeschermingsregels . De regels kunnen verschillen per provincie. Check de regels in jouw provincie.			
2. Zijn er bruidsschatregels meegegeven voor het omgevingsplan?				
	Behouden	Aanpassen	Schrappen	
Invoeringsbesluit (bruidsschat)				
§ 22.3.7.2 Kleinschalig graven boven de interventiewaarde bodemkwaliteit NB dit betreft minder dan 25 m³ grondverzet	Art. 22.125 (toepassingsbereik)	Indien paragraaf ongewijzigd wordt gelaten betekent dit dat de regels alleen gelden voor locaties die onder de Wbb zijn beschikt als ernstig verontreinigd en niet spoedeisend en voor locaties of gebieden waar de bodem diffuus is verontreinigd tot boven de interventiewaarde zoals dat blijkt uit een bodemkwaliteitskaart.	Gemeente kan het toepassingsgebied van deze paragraaf verruimen door deze van toepassing te verklaren op andere locaties of gebieden die verontreinigd zijn boven de interventiewaarde (gebruik hiervoor informatie uit het bodeminformatiesysteem). De gemeente kan de regel koppelen aan relevante locaties, zodat de regel alleen bij deze locaties zichtbaar wordt in het DSO.	Als gemeente geen noodzaak ziet tot het stellen van regels over kleinschalig graven kan deze paragraaf worden geschrapt. Bijvoorbeeld als de gemeente geen sterke bodemverontreiniging in de gemeente heeft.
	Art. 22.126 (gegevens en bescheiden: ten minste een week voor het begin van de activiteit)		Informatieplicht uitbreiden, door extra gegevens te vragen die van belang zijn voor toezicht en handhaving. Ook kan de termijn worden aangepast (bijvoorbeeld één werkdag voor start van de activiteit i.p.v. een week).	Om administratieve lasten te besparen is het een overweging om de informatieplicht in bepaalde situaties te schrappen, als er geen noodzaak is om deze informatie voor ketentoezicht te verkrijgen omdat hiervoor andere informatiebronnen beschikbaar zijn zoals MOOR, WION of KLIC.
	Art. 22.127 (bodem en afval: tijdelijke opslag van vrijkomende grond)		Aanpassen van de termijn voor hoe lang op de locatie grond mag worden opgeslagen na beëindiging van de activiteit.	Alleen schrappen als de hele activiteit geschrapt wordt.
	Art. 22.128 (bodem en afval: milieukundige begeleiding bij nazorg)		Het is niet mogelijk om in het omgevingsplan op te nemen dat de milieukundige begeleiding door een erkend bedrijf uitgevoerd moet worden.	Om administratieve lasten te besparen is het een overweging om de milieukundige begeleiding niet te verplichten in situaties waarin het herstel van de afdeklaag bij kleinschalig graven op een andere manier geborgd kan worden.

Zie volgende pagina voor vervolg

vervolg

Onderwerp	Geen afwegingsruimte	Afwegingsruimte	
3. Welke algemene direct werkende rijksregels (Bal) of provinciale regels (omgevingsverordening) gelden er en zijn maatwerkregels in het omgevingsplan mogelijk?			
	Geen maatwerkregel mogelijk	Maatwerkregel mogelijk	Voorbeelden
Besluit activiteiten leefomgeving			
§ 3.2.22 Graven in bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit - meer dan 25 m³ grondverzet			
Art. 3.48f (aanwijzing milieubelastende activiteiten)	Geen maatwerkregels mogelijk op de aanwijzing van de milieubelastende activiteit.		
Art. 3.48g (verwijzing naar algemene regels H4 en H5 Bal)	Is een zogenoemde richtingaanwijzer waarmee de regels worden aangewezen die van toepassing zijn op het verrichten van de activiteit. Geen maatwerkregels mogelijk.		
§ 4.120 Graven in bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit			
Art. 4.1224 (toepassingsbereik)	Geen maatwerkregels mogelijk op het toepassingsbereik.		
Art. 4.1225 (melding)		In bepaalde situaties is een aanvullende meldingsplicht mogelijk, bijvoorbeeld met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, zie artikel 2.14 Bal.	
Art. 4.1226 (gegevens en bescheiden: 4 weken voor het begin van de activiteit)		Maatwerkregels mogelijk	Minder (of meer) informatie eisen i.v.m. specifieke lokale omstandigheden. Bekijk ook kritisch wat niet noodzakelijk is of aanvullend noodzakelijk is voor toezicht en handhaving.
Art. 4.1227 (gegevens en bescheiden: een week voor het begin van de activiteit)		Maatwerkregels mogelijk	Minder (of meer) informatie eisen i.v.m. specifieke lokale omstandigheden. Bekijk ook kritisch wat niet noodzakelijk is of aanvullend noodzakelijk is voor toezicht en handhaving.
Art. 4.1228 (gegevens en bescheiden: na de activiteit ingeval van spoedreparatie)		Maatwerkregels mogelijk	Minder (of meer) informatie eisen i.v.m. specifieke lokale omstandigheden. Bekijk ook kritisch wat niet noodzakelijk is of aanvullend noodzakelijk is voor toezicht en handhaving en/of registratie in bodeminformatie.
Art. 4.1229 (aanwijzing modules: voorafgaand bodemonderzoek)		Maatwerkregels mogelijk	Mogelijkheid om op basis van beschikbare (historische) informatie voor gebieden aan te geven of bodemonderzoek wel/niet nodig is ter vermindering van onderzoeks- en administratieve lasten.
Art. 4.1230 (bodem en afval: gescheiden houden grond)		Maatwerkregels mogelijk	Stellen van aanvullende eisen aan de partij-indeling indien locatie-/gebiedsspecifieke omstandigheden daarom vragen, bijvoorbeeld onderscheid maken tussen lagen met meer of minder bodemvreemde materialen zoals voormalige stortplaatsen.
Art. 4.1230a (bodem: tijdelijk uitnemen van grond)		Maatwerkregels mogelijk	Nadere invulling van de voorwaarden waaronder grond tijdelijk uitgenomen mag worden.
Art. 4.1231 (bodem: tijdelijke opslag van vrijkomende grond)		Maatwerkregels mogelijk	Bijvoorbeeld: - maatregelen om verwaaiing van verontreinigde grond en vooral van asbest tegen te gaan; - voor locaties met mobiele verontreinigingen maatregelen voor de onderafdeling van de opslag, zoals gebruik folie of opslag in een container; - aanpassen van de termijn voor hoe lang op de locatie grond mag worden opgeslagen na beëindiging van de activiteit.
Art. 4.1232 (bodem en afval: kwaliteitsborging)	Geen maatwerkregels mogelijk (Kwalbo)		Het is niet mogelijk om met maatwerkregels de erkenningsplicht van het Besluit bodemkwaliteit voor de uitvoering van diverse werkzaamheden te veranderen. Deze regels hebben hun grondslag in hoofdstuk 11a Wet milieubeheer en dat hoofdstuk kent geen grondslag voor lokaal maatwerk. Bovendien zou het met maatwerkregels versoepelen van de erkenningsplicht ertoe kunnen leiden dat degene die de werkzaamheid verricht in strijd handelt met het Besluit bodemkwaliteit.
Art. 4.1233 (bodem en afval: milieukundige begeleiding graafwerkzaamheden)	Geen maatwerkregels mogelijk (Kwalbo)		Idem.
Art. 4.1234 (gegevens en bescheiden: bij beëindigen activiteit)		Maatwerkregels mogelijk	Minder (of meer) informatie eisen i.v.m. specifieke lokale omstandigheden. Bekijk ook kritisch wat niet noodzakelijk is of aanvullend noodzakelijk is voor toezicht en handhaving en/of registratie in bodeminformatie.
Bijlage IIA Waarde van de verontreiniging waarboven significante risico's voor mens, plant of dier, bestaan als gevolg van verontreiniging van de bodem (interventiewaarde bodemkwaliteit).	Geen maatwerkregels mogelijk		
Omgevingsverordening			
Eventuele regels gerelateerd aan de activiteit graven - bijvoorbeeld bij graven beneden grondwaterniveau ter voorkoming van ongewenste verspreiding van een grondwaterverontreiniging.	Afhankelijk van regel	Afhankelijk van regel	

Juridische frames - 60%-versies

- Graven in de bodem met een kwaliteit >I (> 25m³)
incl. de bruidsschatregel voor kleinschalig graven >I (< 25m³)
- Graven in de bodem met een kwaliteit <I (> 25m³)
- Saneren van de bodem
- Bouwen op verontreinigde bodem
- Nazorg (na saneren van de bodem)
- **Bruidsschatregel Historische bodemverontreiniging zonder onaanvaardbaar risico***
- Toepassen van grond of baggerspecie
- Toepassen van bouwstoffen
- Opslaan van grond of baggerspecie
- Voorafgaand bodemonderzoek

*N.B. Dit frame is nog niet beschikbaar als 60%-versie

N.B. voor alle frames geldt: update nodig naar definitieve versie Aanvullingsbesluit bodem

Informatiebladen / V&A – 60%-versies

- Maatwerkregels in het omgevingsplan
- Transitie Nota bodembeheer en bodemkwaliteits- en bodemfunctiekaarten onder de Omgevingswet
- Graven
- Saneren
- Opslaan (binnenkort op website)
- Toepassen (binnenkort op website)
- Bouwen op verontreinigde bodem
- Aandachtsgebieden bodemonderzoek
- Wkpb-registratie / DSO / toepasbare regels
- (Keten)toezicht en handhaving

N.B. voor alle teksten geldt: update nodig naar definitieve versie Aanvullingsbesluit bodem

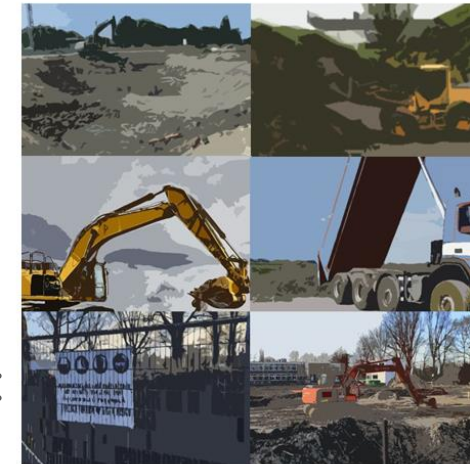
Voorbeeldregels omgevingsplan

- Aanvulling maken voor bestaande staalkaarten (bijv. VNG-staalkaart bestaande woonwijk)
- staalkaart Aanvullingsbesluit bodem (concept)
 - Stappenschema:
 - Wat zijn de kaders?
 - Wat wil ik regelen en waarom?
 - Hoe wil ik het regelen?
 - Uitwerking van de stappen per activiteit m.b.v. varianten:
 - Generieke var. alternatief 1 en alternatief 2
 - Voorbeeldregels per activiteit

Staalkaart Aanvullingsbesluit bodem in het omgevingsplan

Saneren, nazorg, bouwen op en graven in verontreinigde bodem, toepassen van bouwstoffen en toepassen en opslaan van grond en baggerspecie

Conceptversie 0.3 – 22 januari 2021

Partners

UITVOERINGSPROGRAMMA
BODEM & ONDERGROND

Voorbeeldregels omgevingsplan graven

Voorbeeld varianten: graven > Interventiewaarde ($\leq 25\text{m}^3$ en $> 25\text{m}^3$ grondverzet)

grond na het tijdelijk uitnemen terug te brengen in de bodem als de grond niet meer dan 10% bodemvreemd materiaal bevat.

Artikel 5.4.17 (bodem: tijdelijke opslag van vrijkomende grond)

Met het oog op het beschermen van de gezondheid, het beschermen van de kwaliteit van de bodem en het doelmatig beheer van afvalstoffen, worden in aanvulling op artikel 4.1223 van het Besluit activiteiten leefomgeving bij het opslaan maatregelen getroffen om verwaaiing van grond die is verontreinigd met asbest tegen te gaan.

§ 5.4.3b Graven in de bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde en een bodemvolume van ten hoogste 25 m^3

Artikel 5.4.18 (toepassingsbereik)

1. Deze paragraaf is van toepassing op het graven in bodem als het bodemvolume waarin wordt gegraven ten hoogste 25 m^3 is, voor zover het graven wordt verricht op:

a. een locatie waarvoor voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet een beschikking is verleend als bedoeld in artikel 29 in samenhang met artikel 37, eerste lid, van de Wet bodembescherming, zoals die wet luidde voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, waarin is vastgesteld dat bij het huidige dan wel voorgenomen gebruik van de bodem of de mogelijke verspreiding van de verontreiniging geen sprake is van zodanige risico's voor mens, plant of dier dat spoedige sanering noodzakelijk is;

b. een locatie waar de bodem diffuus is verontreinigd tot boven de interventiewaarde bodemkwaliteit zoals dat blijkt uit:

1°. een bodemkwaliteitskaart als bedoeld in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder b van de Omgevingswet; of
2°. een bodemkwaliteitskaart vastgesteld op grond van artikel 28, derde lid van het Besluit bodemkwaliteit 2021;

c. PM andere locatie of gebieden.

2. Graven in de bodem als bedoeld in het eerste lid omvat ook:

a. het zeven van de uitkomende grond op dezelfde locatie;
b. het tijdelijk opslaan van grond;
c. het terugplaatsen van grond na afloop van tijdelijk uitnemen;
d. PM andere activiteiten

3. Het eerste lid is niet van toepassing op het graven in de waterbodem of PM andere activiteiten.

[In de alternatieve variant 2 wordt het toepassingsbereik verengd of vervalt een deel van of de hele paragraaf]

Artikel 5.4.19 Gegevens en bescheiden: voor het begin van de activiteit

1. Ten minste een week voor het begin van het graven worden aan het college van burgemeester en wethouders gegevens en bescheiden verstrekt over:

a. de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht;
b. de verwachte datum van het begin van de activiteit;
c. de verwachte duur van de activiteit;
d. PM aanvullende gegevens en bescheiden.

2. Onverwijld na het wijzigen van de begrenzing of de verwachte datum van het begin van de activiteit worden de gewijzigde gegevens verstrekt aan het college van burgemeester en wethouders.

3. Het eerste lid is niet van toepassing:

a. als het alleen gaat om het tijdelijk uitnemen van grond; of
b. op het graven in de bodem in verband met een spoedreparatie van vitale ondergrondse infrastructuur.

[In de alternatieve variant 2 vervallen gegevens en bescheiden of worden de uitzonderingen in het derde lid uitgebreid]

Artikel 5.4.20 Bodem en afval: tijdelijke opslag van vrijkomende grond

Met het oog op het beschermen van de gezondheid, het beschermen van de kwaliteit van de bodem en het doelmatig beheer van afvalstoffen wordt grond die bij het graven is vrijgekomen niet langer dan acht/**vier/zestien** weken na beëindiging van het graven in de directe nabijheid van de ontgravingslocatie opgeslagen.

Artikel 5.4.21 Bodem en afval: milieukundige begeleiding

Met het oog op het beschermen van de gezondheid, het beschermen van de kwaliteit van de bodem en het doelmatig beheer van afvalstoffen, wordt de activiteit milieukundig begeleid volgens BRL 6000 als het graven plaatsvindt op een locatie waar een afdeklaag is aangebracht als saneringsaanpak en de ontgraving dieper reikt dan de afdeklaag.

In de alternatieve variant 1 vervalt 'als het graven plaatsvindt op een locatie waar een afdeklaag is aangebracht als saneringsaanpak en de ontgraving dieper reikt dan de afdeklaag'. Alternatief is om de activiteiten waarvoor de verplichting geldt uit te breiden.

[In de alternatieve variant 2 vervalt deze verplichting]

§ 5.4.3c Graven in de bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde en een bodemvolume van meer dan 25 m^3

Artikel 5.4.22 (toepassingsbereik)

Deze paragraaf is van toepassing op het graven in bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit als het bodemvolume waarin wordt gegraven meer is dan 25 m^3 .

Artikel 5.4.23 (gegevens en bescheiden: voor het begin van de activiteit)

1. In aanvulling op artikel 4.1226/4.1227 van het Besluit activiteiten leefomgeving, worden ten minste vier weken/een week voor het begin van het graven de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:

a. (...); en
b. (...)

2. In afwijking van artikel 4.1226/4.1227 worden de gegevens en bescheiden verstrekt binnen **twee werkdagen** / zestien weken voor het begin van het graven.

Artikel 5.4.24 (gegevens en bescheiden: na de activiteit ingeval van spoedreparatie)

1. In aanvulling op artikel 4.1228 van het Besluit activiteiten leefomgeving, worden na beëindiging van het graven de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:

a. (...); en

*Regels zijn nog in concept,
gaat hier om de structuur*

Aantekeningenformat beleidsruimte gemeente

- Nieuw product, nog in ontwikkeling (pilotfase)
- per activiteit een tabblad, bijv. graven, saneren, bouwen, etc.
- in combinatie met juridische frames en informatiebladen
- keuze gemeente vastleggen t.a.v. maatwerk- en beleidsregels en bruidsschat
- Leidt tot lokaal wensenlijstje --> input beleidsmakers en omgevingsplanmakers

Aantekeningenformat - concept

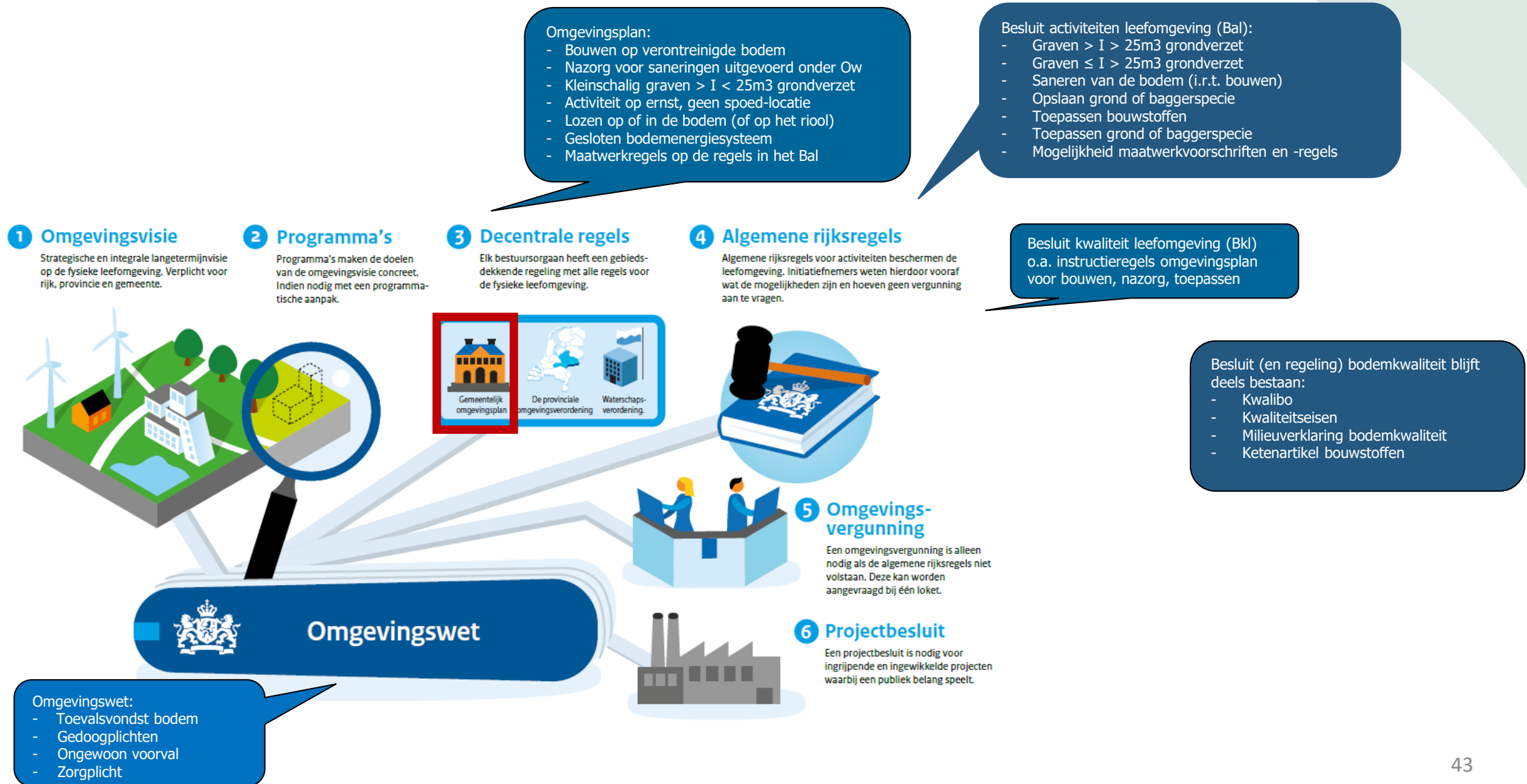
A	B	C	D	E	F	G	H
1	Graven	Klik hier voor het juridische frame Graven ≤ 1 (grondverzet >25 m3) Klik hier voor het juridische frame Graven (> 25m3) incl bruidsschatregel kleinschalig graven >1 (< 25m3)					
2	Nog aan te passen aan het definitieve aanvullingsbesluit bodem (verwacht: februari 2021)						
3							
4	Milieubelastende activiteit (MBA) - Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)						
5	Algemeen						
6	Artikel	Regels waar maatwerk op mogelijk is	Maatwerkregels wenselijk?* ☐ Ja ☒ Nee	Beleidsregel wenselijk?* Acties/planning ☐ Ja ☒ Nee	Voorstel	Motivering/opmerkingen	Consequentie ICT**
7	art. 2.11	Specifieke zorgplicht					
8	Graven in de bodem met een kwaliteit onder de interventiewaarde bodemkwaliteit (> 25m3)						
9	Artikel	Regels waar maatwerk op mogelijk is	Maatwerkregels wenselijk?* ☐ Ja ☒ Nee	Beleidsregel wenselijk?* Acties/planning ☐ Ja ☒ Nee	Voorstel	Motivering/opmerkingen	Consequentie ICT**
10	art. 4.1220	Extra in te dienen gegevens voor het begin van de activiteit	☐ Ja ☒ Nee	☐ Ja ☒ Nee			
11	art. 4.1221	Voorafgaand bodemonderzoek	☐ Ja ☒ Nee	☐ Ja ☒ Nee			
12	art. 4.1222	Gescheiden houden grond	☐ Ja ☒ Nee	☐ Ja ☒ Nee			
13	art. 4.1222a	Tijdelijk uitnemen grond	☐ Ja ☒ Nee	☐ Ja ☒ Nee			
14	art. 4.1223	Tijdelijke opslag vrijkomende grond	☐ Ja ☒ Nee	☐ Ja ☒ Nee			
15	Graven in de bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit (> 25m3)						
16	Artikel	Regels waar maatwerk op mogelijk is	Maatwerkregels wenselijk?* ☐ Ja ☒ Nee	Beleidsregel wenselijk?* Acties/planning ☐ Ja ☒ Nee	Voorstel	Motivering/opmerkingen	Consequentie ICT**
17	art. 4.1225	Aanvullende meldingsplicht (ogv art. 2.14 Bal)	☐ Ja ☒ Nee	☐ Ja ☒ Nee			
18	art. 4.1226	Extra in te dienen gegevens: 4 weken voor begin activiteit	☐ Ja ☒ Nee	☐ Ja ☒ Nee			
19	art. 4.1227	Extra in te dienen gegevens: 1 week voor begin activiteit	☐ Ja ☒ Nee	☐ Ja ☒ Nee			
20	art. 4.1228	Extra in te dienen gegevens: na activiteit bij spoedreparatie	☐ Ja ☒ Nee	☐ Ja ☒ Nee			
21	art. 4.1229	Voorafgaand bodemonderzoek	☐ Ja ☒ Nee	☐ Ja ☒ Nee			
22	art. 4.1230	Gescheiden houden grond	☐ Ja ☒ Nee	☐ Ja ☒ Nee			
23	art. 4.1230a	Tijdelijk uitnemen grond	☐ Ja ☒ Nee	☐ Ja ☒ Nee			
24	art. 4.1231	Tijdelijke opslag vrijkomende grond	☐ Ja ☒ Nee	☐ Ja ☒ Nee			
25	art. 4.1234	Extra in te dienen gegevens: bij beëindigen activiteit	☐ Ja ☒ Nee	☐ Ja ☒ Nee			
26	Invoeringsbesluit						
27	LET OP: Er moet terughoudend worden omgegaan met het schrappen van deze regels in verband met de uitvoering van ketentoezicht.						
28	Algemeen						
29	Artikel	Bruidsschatregel (uiterlijk 2029 omzetten naar nieuw deel omgevingsplan)	Maatwerkregels wenselijk?* ☒ Behouden ☐ Aanpassen ☐ Schrappen	Beleidsregel wenselijk?* Acties/planning ☐ Ja ☒ Nee	Voorstel	Motivering/opmerkingen	Consequentie ICT**
30	art. 22.44	Specifieke zorgplicht					
31	Artikel	Bruidsschatregel (uiterlijk 2029 omzetten naar nieuw deel omgevingsplan)	Beleidsregel wenselijk?* Acties/planning ☐ Ja ☒ Nee	Voorstel	Motivering/opmerkingen	Consequentie ICT**	
32	Kleinschalig graven boven de interventiewaarde bodemkwaliteit (< 25m3)						
33	art. 22.125	Toepassingsbereik	☒ Behouden ☐ Aanpassen ☐ Schrappen	☐ Ja ☒ Nee			
34	art. 22.126	(Extra) in te dienen gegevens: 1 week voor begin activiteit	☒ Behouden ☐ Aanpassen ☐ Schrappen	☐ Ja ☒ Nee			
35	art. 22.127	Tijdelijke opslag vrijkomende grond	☒ Behouden ☐ Aanpassen ☐ Schrappen	☐ Ja ☒ Nee			
36	art. 22.128	Milieukundige begeleiding bij nazorg	☒ Behouden ☐ Aanpassen ☐ Schrappen	☐ Ja ☒ Nee			
37							
38	* Zie de volgende documentatie met een toelichting op het gebruik van maatwerkregels en beleidsregels:						
39	Maatwerkregels in het omgevingsplan						
40	Beleidsregels (Aan de slag met de omgevingswet)						

Hoofdpijnen Aanvullingsspoor bodem

- **Aanvullingswet bodem** (gedoogplichten nazorg, ongewoon voorval/ zorgplicht, toevalsvondst)
Staatsblad (Let op: aanvulling overgangsrecht via wijziging Aanvullingswet geluid)
- **Aanvullingsbesluit bodem** (o.a. regels initiatiefnemer Bal, instructieregels Bkl, bruidsschat bodem toegevoegd aan Invoeringsbesluit, wijziging Besluit bodemkwaliteit)
Definitieve versie verwacht februari 2021
- **Aanvullingsregeling bodem** (Sanscrit gebruiken bij berekenen grenswaarde toelaatbare kwaliteit bodem bij bouwen bodemgevoelig gebouw, aanvraagvereisten vergunningen Bal, signaleringsparameters grondwater/risicotoolbox grondwater)
Internetconsultatie geweest
- **Regeling bodemkwaliteit 2021**
Internetconsultatie verwacht

<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/stelsel-omgevingswet/omgevingswet-in-ontwikkeling/hoofdpijnen-aanvullingsspoor-bodem/>

Instrumenten Omgevingswet

Omgevingsplan: 1 van de kerninstrumenten Omgevingswet

Digitale regels aan activiteiten

Viewer - Omgevingsplan

Rijksoverheid

Omgevingsplan Rho • Crotec

+

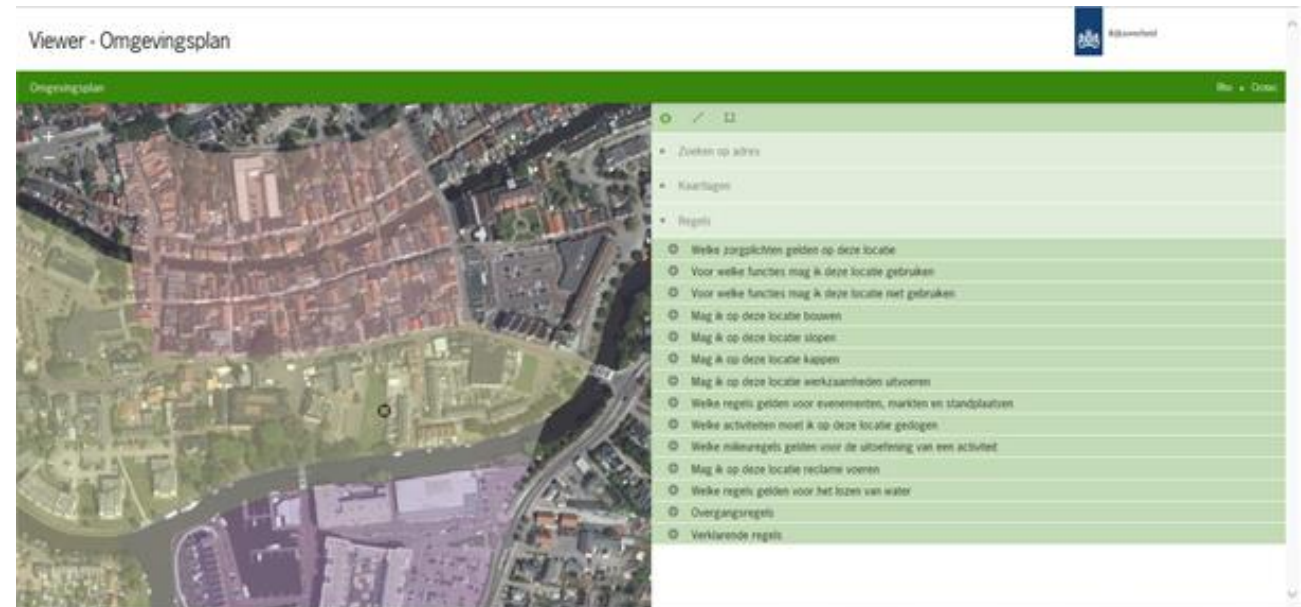
—

- Zoeken op adres
- Kaartlagen
- Regels
 - + Welke zorgplichten gelden op deze locatie
 - + Voor welke functies mag ik deze locatie gebruiken
 - + Voor welke functies mag ik deze locatie niet gebruiken
 - + Mag ik op deze locatie bouwen
 - + Mag ik op deze locatie slopen
 - + Mag ik op deze locatie kappen
 - + Mag ik op deze locatie werkzaamheden uitvoeren
 - + Welke regels gelden voor evenementen, markten en standplaats
 - + Welke activiteiten moet ik op deze locatie gedogen
 - + Welke milieuregels gelden voor de uitoefening van een activiteit
 - + Mag ik op deze locatie reclame voeren
 - + Welke regels gelden voor het lozen van water
 - + Overgangsregels

Activiteit kappen	Activiteit bouwen	Activiteit wonen	Activiteit exploiteren café
Regels	Regels	Regels	Regels
-

Omgevingsplan en digitale stelsel

- vertalen juridische regels in toepasbare regels (vragenbomen)
- ontvangen meldingen via Omgevingsloket
- 'regels op de kaart'
- verbinding met informatieproducten

Tijdelijk deel omgevingsplan

- **gebiedsspecifiek beleid Besluit bodemkwaliteit** (+kaart +motivering +acceptatie andere BKK)
- **bodemfunctieklassenkaart**
- **bruidsschat** - algemeen, aangevuld met **bodem**
- planologische regels zoals bestemmingsplannen
- bepaalde gemeentelijke verordeningen

De gemeente heeft tot 2029 de tijd voor volwaardig 'Ow-proof' omgevingsplan

Bruidsschat bodem in omgevingsplan (1)

Geconsolideerde voorjaarsversie bruidsschat omgevingsplan - Aan de slag met de Omgevingswet

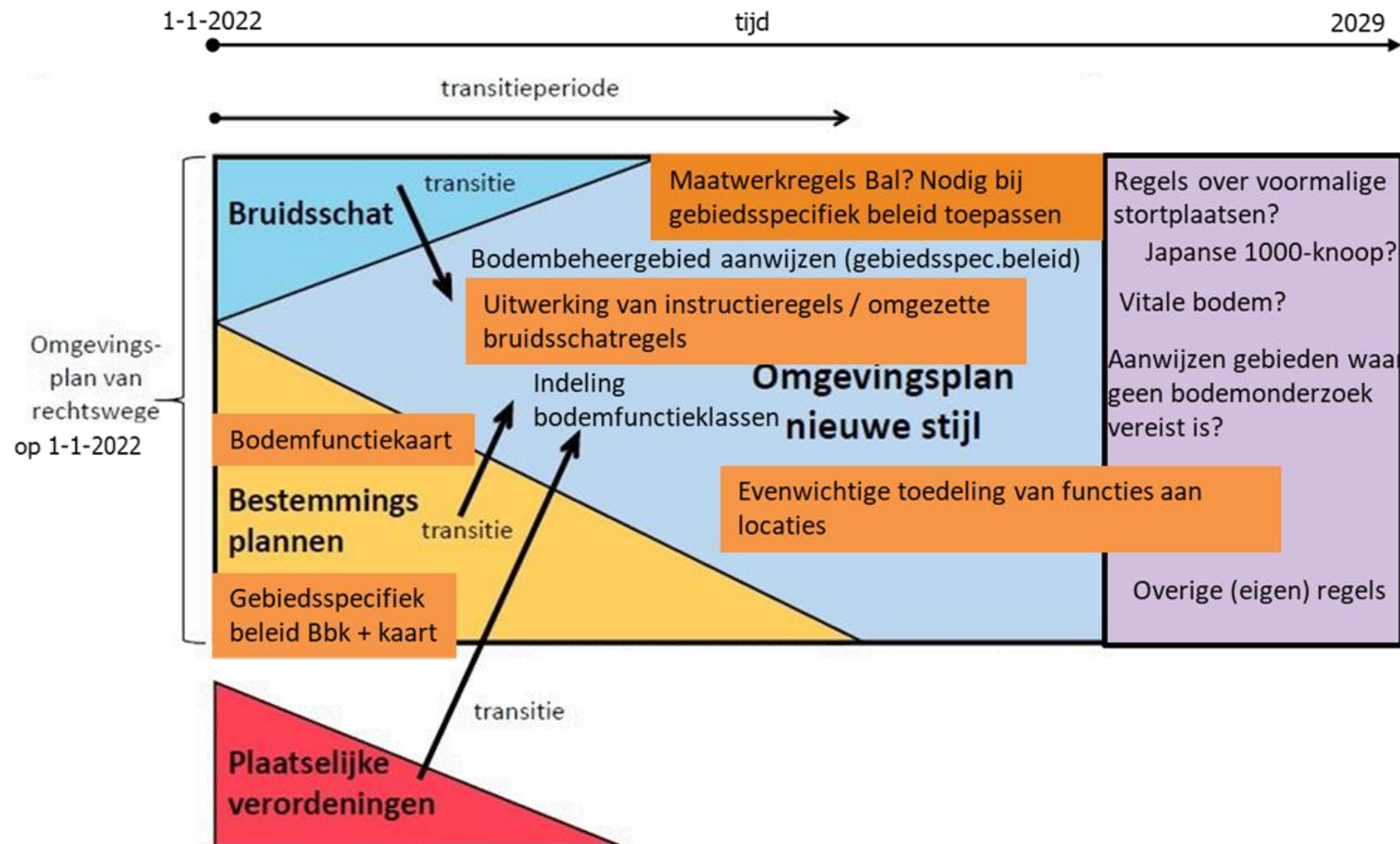
onderwerp	Paragraaf	voorwaarden
Specifieke zorgplicht	Art. 22.44	voor alle <u>mba's</u> uit de bruidsschat waarvoor het Bal geen specifieke zorgplicht heeft gesteld
Toelaten bouwen op bodemgevoelige locaties /	§ 22.2.7.2	- Bodemonderzoek onderdeel aanvraagvereisten - Omgevingsvergunning alleen verlenen als waarde niet overschreden wordt of na sanering - Toelaatbare waarde = IW in omvang > 25 m³ - Ingebruikname na info-plicht einde sanering
Nazorg na saneren Instand houden tijdelijke beschermingsmaatregelen bij Toevalsvondst	§ 22.3.7.1	Nazorg na sanering o.b.v. Bal, omgevingsplan, omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift: Eigenaar verplicht instandhouding maatregelen
Kleinschalig graven > IW	§ 22.3.7.2	Locaties beschikking ernst + diffuus > IW: Informatieplicht bij afvoer, tijdelijke opslag, milieukundige begeleiding bij herstellen nazorg afdeklaag
Activiteiten locaties (beschikt ernst-niet spoed)	§ 22.3.7.3	Locaties beschikking ernst + geen spoed: Redelijkerwijs maatregelen ter voorkoming verontreiniging of ongedaan maken verontreiniging

Bruidsschat bodem in omgevingsplan (2)

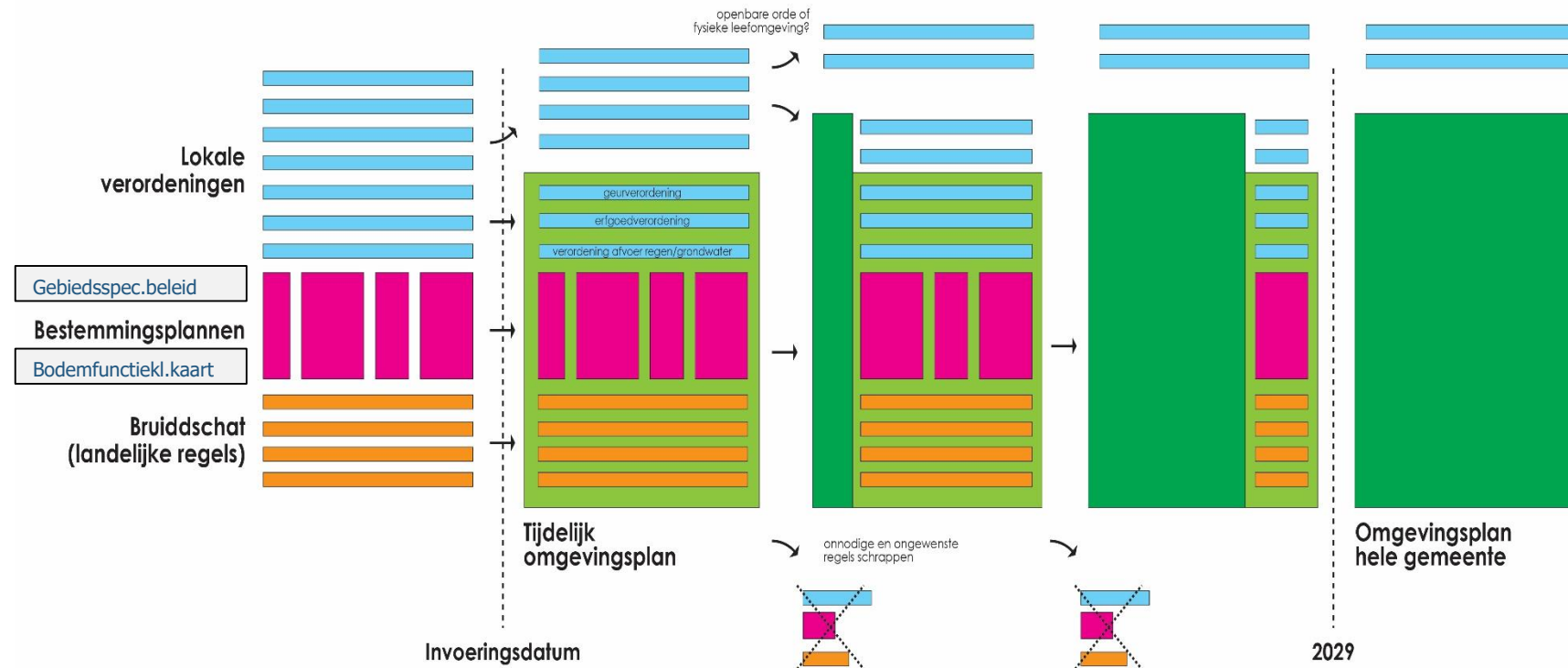
Geconsolideerde voorjaarsversie bruidsschat omgevingsplan - Aan de slag met de Omgevingswet

onderwerp	Paragraaf	voorwaarden
Lozen van grondwater bij sanering of ontwatering	§ 22.3.8.1	- Bij sanering, grondwater, onderzoek voor grondwatersanering en onttrekking - Informatieplicht - Lozingsroutes en emissie-eisen
installeren gesloten bodemenergiesysteem	§ 22.3.26 (art. 22.260)	- Verbod aanleg/gebruik zonder vergunning a. in een interferentiegebied (aangewezen in omgevingsplan, gemeentelijke verordening of omgevingsverordening); of b. met een <u>bodemzijdig</u> vermogen > 70 kW. - Aanvraagvereisten + beoordelingsregels

Transitie omgevingsplan: 2029 voltooid

Van afzonderlijke regelingen naar 1 omgevingsplan

Bodem in omgevingsplan: wat moet

1. **Omzetten bruidsschat naar nieuw deel omgevingsplan**
 - Schrappen (als overbodig of activiteit niet voorkomt)
 - Versimpelen, verbijzonderen of nader specificeren
 - Koppelen aan werkingsgebied
2. **Omzetten overig tijdelijk deel omgevingsplan** (Bfk, gebiedsspecifiek beleid) **naar nieuw deel**
3. **Huidige lokale regels en beleid inpassen in nieuwe stelsel** om het te kunnen voortzetten (denk aan: nota bodembeheer, bouwverordening, interferentie bodemenergiesystemen)
4. **Uitwerking geven aan eventuele instructieregels provincie**

Invulling geven aan instructieregels rijk:

- Toelaten bouwactiviteit op bodemgevoelige locatie
- Nazorg en gebruiksbependingen na saneringen / toevalsvondst

- Bodemfunctieklassen indelen / aanwijzen bodembeheergebied (bij gebiedsspecifiek beleid)

Bodem in omgevingsplan: wat kan

5. Maatwerk op algemene rijksregels (Bal)
(afwijken of aanvullen)

6. Eigen decentrale regels
(koppelen aan functies of aan activiteiten)

Leg relatie met de ambities uit
de omgevingsvisie en benader het integraal!

Checklist ondergrondkwaliteiten

Draag kwaliteiten		Productie kwaliteiten		Regulatie kwaliteiten		Informatie kwaliteiten	
	Draagkracht om te bouwen		Gewasproductie		Schone en veilige bodem		Archeologische waarden
	Ondergronds bouwen		Voorraad drinkwater		Levende bodem		Aardkundige waarden
	Kabels, leidingen en riolering		Voorraad grondwater		Stabiele bodem		Landschappelijke diversiteit
	Buisleidingen		Voorraad delfstoffen		Waterbergende bodem		Ecologische diversiteit
	Wortelruimte		Voorraad fossiele energie		Waterfilterende bodem		
	Warmte/koude opslag		Geothermie		Koolstof bindende bodem		
	Opslag van stoffen						

‘Startpakket’ bodem – wat is er op datum i.w.t. Omgevingswet?

- Tijdelijk deel omgevingsplan met gebiedspecifiek beleid, Bfk en bruidsschat
- Rijksregels Bal – MBA’s graven, saneren, opslaan, toepassen
- Rijksregels Besluit en regeling bodemkwaliteit (Bbk gewijzigd, Rbk 2021)
- Rijk voorziet in toepasbare regels voor rijksregels Bal en bruidsschat in DSO

Stappenplan voorbereiding door gemeenten

1. Netwerken! Leg contacten binnen én buiten de eigen organisatie
2. Bestudeer de (concept) omgevingsvisie op onderwerp bodem en grondwater: ga na voor welke onderwerpen het omgevingsplan een rol heeft of kan hebben
3. **Bestudeer de instructieregels** van rijk (Bkl) en provincie (ontwerp Omgevingsverordening): breng in kaart wat er moet gebeuren!
4. **Bekijk de bruidsschat: behouden, aanpassen of schrappen?**
5. **Volstaan de algemene regels uit Bal of is (lokaal) maatwerk nodig?**
6. **Bestudeer het huidige lokale beleid en vraag je af wat te behouden** (wel 'omkatten')
7. Breng in kaart op welke punten tijdelijk deel omgevingsplan aangepast moet worden en wanneer
= **stel prioriteiten**

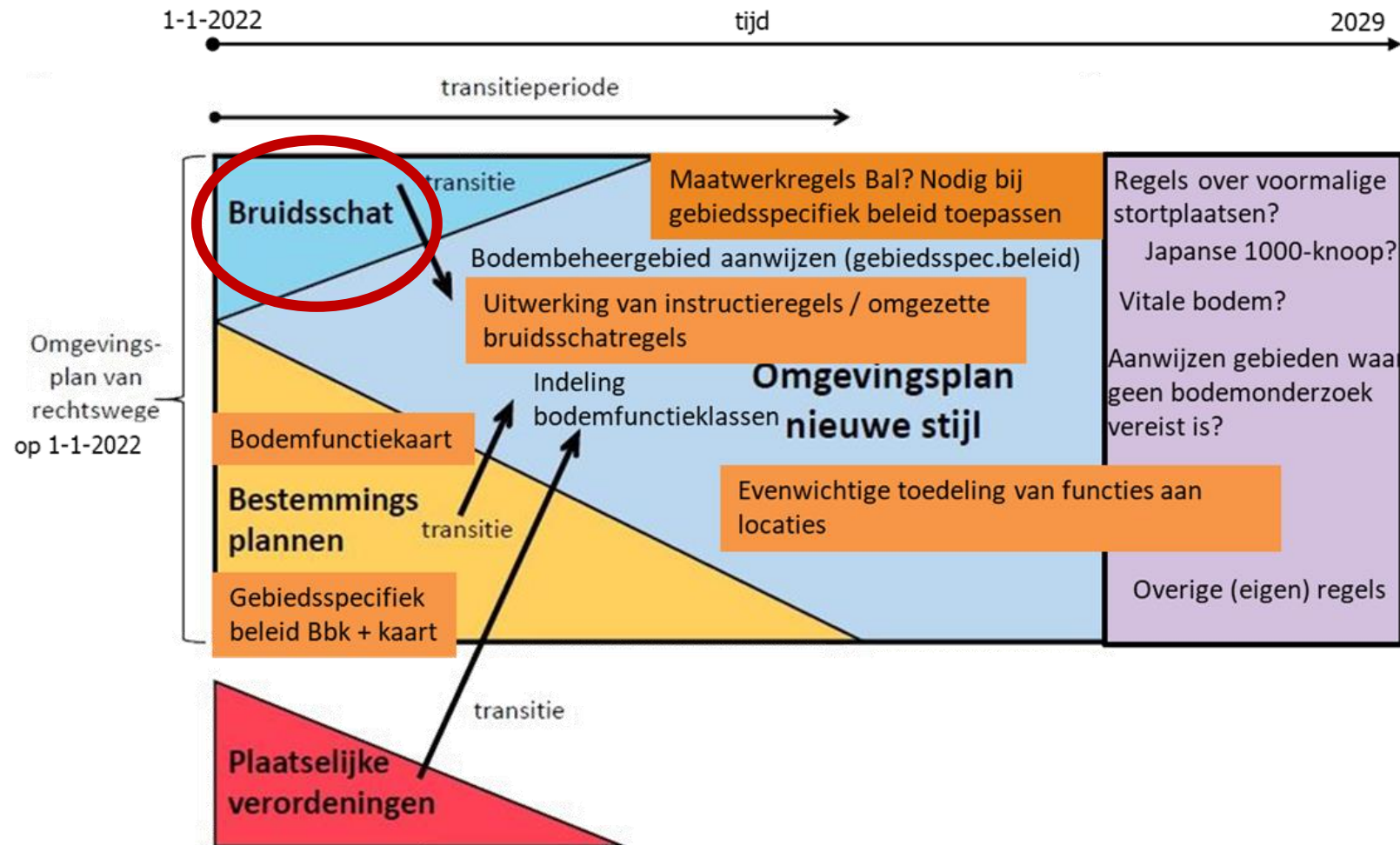
Hulpmiddel: Aantekeningenformat invulling beleidsruimte bodem

Hulpmiddel:
Juridische frames
Bb vd Toekomst

Hulpmiddel: Informatieblad
Transitie Nota bodembeheer

NB: denk ook aan het maken van toepasbare regels (DSO)
Rijk zorgt voor algemene regels Bal en bruidsschat; voor de rest ben je zelf aan zet!

Transitie omgevingsplan: 2029 voltooid

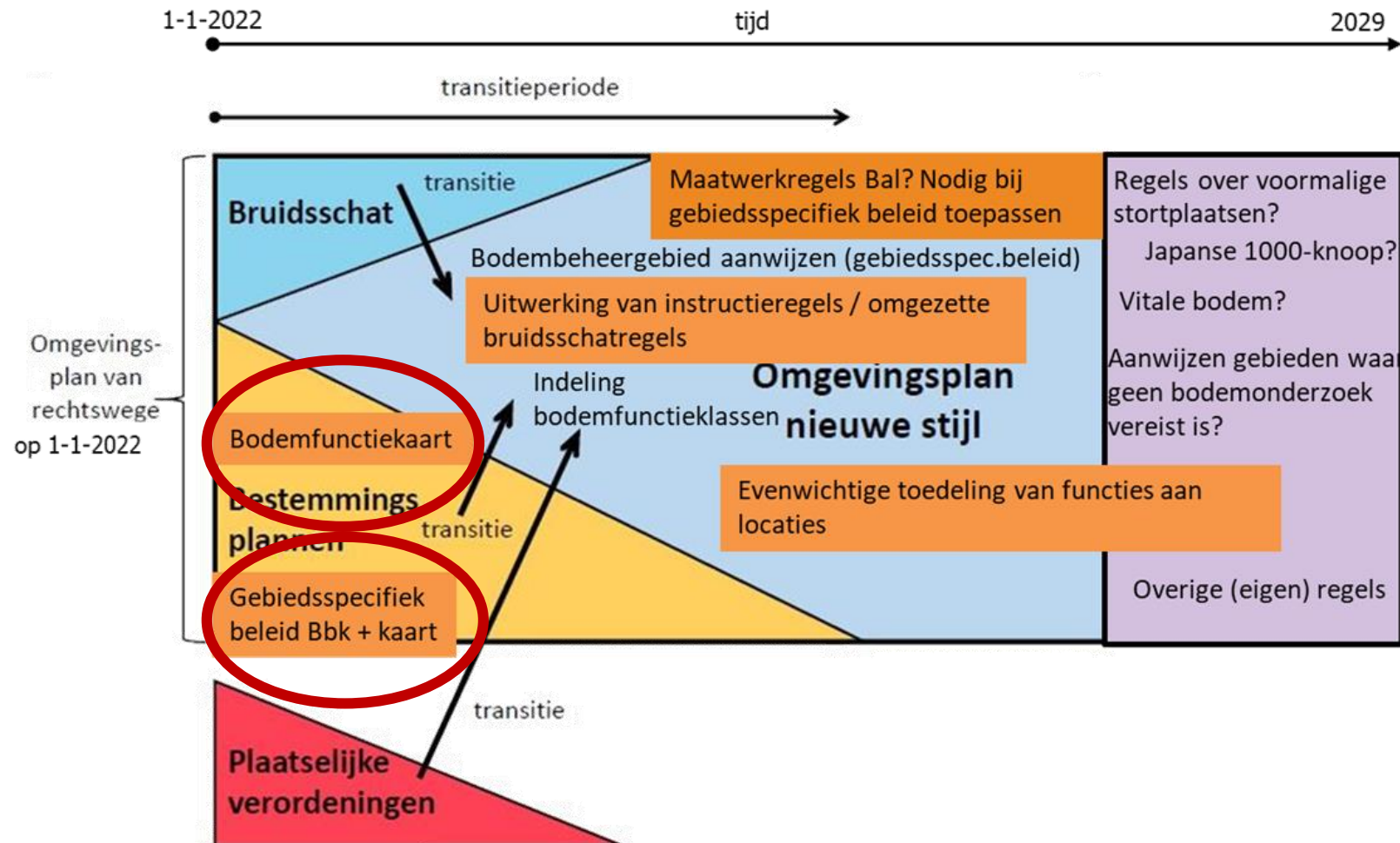

Wat te doen met de bruidsschat?

onderwerp	Schrappen?	Voorbeelden van aanpassen
Specifieke zorgplicht	Nee	• Eventuele extra beschermingsmaatregelen
Toelaten bouwen op bodemgevoelige locaties	Nee (Bkl)	• Houd rekening met voorwaarden Bkl • Afwijkende waarde toelaatbare kwaliteit bodem • Vrijstelling bodemonderzoek voor bepaalde gebieden (via werkingsgebied) • Andere maatregelen dan saneren
Nazorg na saneren	Nee (Bkl)	• Gericht koppelen aan locaties (werkingsgebied) • Nader specificeren
Kleinschalig graven > IW	mogelijk	• Schrappen regels (geen sterke verontreiniging aanwezig) • Aanvullen of concretiseren • Vergroten werkingsgebied
Activiteiten locaties (beschikt ernst-niet spoed)	mogelijk	• Schrappen (geen locaties, spec. zorgplicht) • Specificeren regels • Definiëren werkingsgebied
installeren gesloten bodemenergiesysteem	mogelijk	• Specificeren regels • Definiëren werkingsgebied

Sommige bevoegde gezagen Wbb hebben een regeling voor kleinschalig grondverzet → kan naar verwachting vervallen vanwege deze bruidsschatregels (≤ 25m³ grondverzet)

Transitie omgevingsplan: 2029 voltooid

Transitie nota bodembeheer / BKK / Bfk

- **Gebiedsspecifiek beleid** (LMW + afw. eisen bodemvreemd materiaal + acceptatie BKK andere gemeente)
 - van rechtswege onderdeel tijdelijk deel omgevingsplan incl. bijbehorende kaart
 - omzetten naar nieuw deel omgevingsplan in de vorm van maatwerkregels MBA toepassen
- **Bodemkwaliteitskaart als grondslag milieuhygiënische verklaring – blijft geldig**
 - BKK vastgesteld onder Bbk blijft geldig als milieuverklaring bodemkwaliteit (tot max. 5 jaar na moment vaststelling)
- **Bodemfunctieklassenkaart**
 - van rechtswege onderdeel tijdelijk deel omgevingsplan
 - omzetten naar nieuw deel omgevingsplan (ook landbouw/natuur indelen)

Let op: volledige nota bodembeheer is dus niet aangewezen via overgangsrecht.
Ga na voor welke onderdelen maatwerk- of decentrale regels nodig zijn in het omgevingsplan!

Transitie nota bodembeheer - andere onderwerpen dan toepassen

- Soms ook andere onderwerpen dan toepassen opgenomen in nota bodembeheer
 - *Bijvoorbeeld beleid t.a.v. graven en saneren*
 - *Bijvoorbeeld visie op omgang met grondstromen, balans beschermen en benutten, streven naar circulariteit*
- **Afpellen:**
 - Wat zit al in het startpakket? = rijksregels Bal, Bbk/Rbk en bruidsschat
 - Welke maatwerkregels op Bal zijn nodig?
 - Welke aanpassingen bruidsschat zijn nodig (binnen kaders instructieregels)
 - Welk(e) beleid(sregels) of voorlichting (website, etc.) is nodig?
 - Zijn bepaalde onderdelen geschikt voor opname in omgevingsvisie?
 - Zijn bepaalde onderdelen geschikt voor opname in programma?

Hulpmiddelen

Op 1 januari 2020 is het programma Bodembeheer van de Toekomst van start gegaan. Het is een initiatief van het 'Gemeentelijk netwerk bodem en ondergrond WEB' en wordt ondersteund door het Uitvoeringsprogramma Bodembeheer. Wij werken zeer breed samen, zodat wij maximaal geïnformeerd blijven en de uitvoerende overheden zo goed mogelijk kunnen ondersteunen met werkbare bouwstenen en bruikbare voorbeelden.

Waarom dit programma?

In de toekomst vallen bodembeheertaken onder de vlag van de Omgevingswet. Het beheer van het bodem- en watersysteem ligt bij gemeenten, waterschappen en provincies. Zij leggen hun visie, regels en activiteiten met betrekking tot de kwaliteit van grond, bodem, grondwater en ondergrond vast in een provinciale

Bodembeheer van de *Toekomst*

zoek

Home > Regelgeving > Instrumenten Omgevingswet >

Alles over het omgevingsplan

Het omgevingsplan bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die de gemeente stelt binnen haar grondgebied. Per gemeente is er 1 omgevingsplan.

Fasen tussen nu en 2029

- Het omgevingsplan van nu tot 2029
- Voorbereiden (tot 2022)
- Overgangsvaakt bij het omgevingsplan (in 2022)
- Overgangsfase (2022 tot 2029), tijdelijk en nieuw deel omgevingsplan

Hoofdpijnen

Een overzicht van de belangrijkste onderdelen van het omgevingsplan.

Tips bij maken omgevingsplan

Tips die gemeenten helpen bij het maken van een omgevingsplan.

Bruidsschat

Een aantal regels op rijksniveau komt in het omgevingsplan terecht.

Vaststellen omgevingsplan

- Vaststellen omgevingsplan
- Participatie in het omgevingsplan
- Omgevingsplan en het digitaal stelsel

Regels in het omgevingsplan

Plankeuanduiding, regels over activiteiten, over bouwwerken en exploitatieregels.

Omgevingsplanactiviteit

Activiteit waarvoor het omgevingsplan bepaakt dat een vergunning nodig is. Of een andere activiteit die in strijd met het omgevingsplan.

Dit verandert er

Een gemeente heeft 1 omgevingsplan, de nationale is verbreed en er zijn meer lokale regels.

Voorbeelduitwerkingen

Voorbeelden voor de structuur van een omgevingsplan, bedoeld als inspiratiebron.

Beoordelingsregels omgevingsplan

Verlenen van vergunningen voor aanvaardbare en niet-aanvaardbare activiteiten.

Doorvertaling rijks- en provinciaal beleid

Rijk en provincie hebben via voorbereidingsbesluiten en instructies invloed op het omgevingsplan.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Tijdelijk, casco, 'plekbriefje', ondersteuning

Samenhang

- Invloed andere instrumenten en overheden op het omgevingsplan
- Vergelijking omgevingsplan, omgevingsverordening en waterschapsverordening

Webinars, presentaties

- Bekijk een webinar over het omgevingsplan
- Basipresentaties Omgevingswet

Praktijkverhalen

Lees bij de praktijkverhalen de verhalen over het voorbereiden van een omgevingsplan.

ONDERWERPEN

NIEUWS

AGENDA

PRODUCTEN

Home / Artikelen / Staalkaarten omgevingsplan

Staalkaarten omgevingsplan

Artikel

Gerelateerde onderwerpen

Omgevingswet, Visie, plan, vergunning en programma

De VNG ontwikkelt staalkaarten voor het omgevingsplan, waaronder een voorbeeldstructuur. Het casco laat de structuur van het omgevingsplan zien. De staalkaarten bevatten (juridische) regels die als voorbeeld en inspiratie voor een gemeente kunnen dienen. Het geheel geeft inzicht in de nieuwe mogelijkheden die de systematiek van de Omgevingswet biedt.

Een staalkaart geeft een representatief deel (gebied of thema) van het omgevingsplan weer, binnen de daarvoor geldende wettelijke eisen op grond van de Omgevingswet. Een staalkaart dient enerzijds ter inspiratie en anderzijds als een representatief voorbeeldmodel van een omgevingsplan. Het zijn dus géén modelverordeningen, maar ze laten wel mogelijkheden zien hoe zaken in het omgevingsplan geregeld kunnen worden. Het is uiteindelijk aan de raad om te bepalen wat de doelstellingen zijn van het omgevingsplan en hoe zij het gemeentelijk beleid omzet in het omgevingsplan.

ONDERWERPEN

NIEUWS

AGENDA

PRODUCTEN

Home / Artikelen / Online tool 'ontwerp vragen omgevingsplan'

Online tool 'ontwerp vragen omgevingsplan'

Artikel

Gerelateerde onderwerpen

Omgevingswet, Visie, plan, vergunning en programma

Onderdelen opbouwen omgevingsplan

Inhoudsopgave

De online tool 'ontwerp vragen omgevingsplan' geeft - op basis van keuzes die u maakt - aan welke type regels u moet opnemen in welk hoofdstuk van het omgevingsplan. U richt als het ware stap voor stap uw omgevingsplan in.

Bouwsteen Aanvullingsspoor

Ga naar menti.com
Code: **87 38 94 0**

Vragen:

- Waar wil je meer over weten?
- Welke informatiebronnen en kanalen raadpleeg je naast BvdT voor informatie?

Fase 3: Implementatie

Doelen

- Uitleg geven over opgestelde producten en bouwstenen
- Op weg helpen bij het toepassen → o.a. gezamenlijk afleiden van implementatieplan
- Waar nodig (op afstand) coachen in uitwerkingstraject

Fase 3: Implementatie

Beoogde producten

- Flyer met informatie en aanmoediging gebruik producten
- Voucher-werkwijze voor concrete ondersteuning
- Ontwikkelcentrum
- Geholpen regio's
- Overzicht hulpbronnen ('landkaart')

Nieuwsbrief ontvangen en op de hoogte blijven van fase 3?

Geef je e-mailadres door op **menti.com**

Volgende bouwstenen in ontwikkeling

We merken dat de behoefte aan andere bouwstenen groeit. **Grondw** bijvoorbeeld, daarbij doorwerkend op de recent verschenen Handreik Grondwaterkwaliteit. Vooral Lex Stax (gemeente Delft) en Nicole H (Bodem+) gaan daar de komende tijd hun tanden inzetten.

...ne reststromen hebben alles te maken met de gemeente H

Bodembeheer van de Toekomst

Hoe kunnen wij jou helpen met het Omgevingsplan?

Beste

In 2019 heb je aangegeven informatie te willen ontvangen over het project Bodembeheer van de Toekomst. Inmiddels hebben we een ferme start gemaakt en informeren we je graag over de voortgang.

Ik kijk trots naar een kernteam dat met veel motivatie werkt aan het project. Samen met de gemeente H het opstellen van het Omgevingsplan.

Afronding

- Kijk voor meer informatie op:
 - www.samendedieptein.nl
 - www.samendedieptein.nl/bodembeheer-van-de-toekomst
- Meld je aan voor de nieuwsbrief van BvdT (op de startpagina van de website)

Dank voor jullie aanwezigheid!